

MAAS

THEATER/DANS/PODIUM

JAARPLAN 2016

ROTTERDAM / 29 MEI 2015

INLEIDING

In 2016 gaat Maas niet alleen haar vierde levensjaar in, maar ook het laatste jaar van deze kunstenplanperiode. Het jaarplan is een optelsom van twee seizoenshelften. Het seizoen 2015-2016 staat behoorlijk in de steigers maar er komen nog steeds onverwachte mooie kleinere projecten op ons pad. Over het seizoen 2016-2017 worden er met zicht op het nieuwe kunstenplan zowel intern als extern nog veel gesprekken gevoerd. De plannen voor het najaar zijn nog niet volledig uitgestippeld en de activiteiten die in dit plan worden beschreven kunnen zodoende nog veranderen. Deze wijzigingen zullen gemaakt worden binnen de in dit jaarplan genoemde uitgangspunten voor prestaties en financiële en organisatorische kaders.

De voorstellingen voor de eerste helft van het jaar zijn reeds verkocht. We beginnen het jaar met de grote zaalproductie *Alice in Wonderland*, een herneming van de succesvoorstelling *Cash* uit 2013 en de nieuwe 'koffervoorstelling' *Eitje*. Voor de zomer zijn we in gesprek met het Scapino Ballet om samen een familiecircusvoorstelling te maken in het kader van hun jubileum. In het najaar maken we een nieuwe voorstelling over privacy, spelen we een reprise van *Foutje* en maakt Arthur Rosenfeld een speciale slotvoorstelling voor dit kunstenplan. Voor de kerst maken we een nieuwe productie over de liefde.

Maas heeft voor talenten het festival Voor de leeuwen, waar jonge makers hun eerste theatrale gedachten kunnen presenteren. Daarnaast is er het label Loslopend wild ontwikkeld. Talentvolle makers en spelers krijgen de mogelijkheid om met coaching van Maasmakers een korte voorstelling te maken en op een aantal festivals te spelen. In 2015 zijn dat onder andere Nastaran Razawi Khorasani, Jasper van Luijk en José Montoya. Voor 2016 zijn we opnieuw in gesprek met een aantal spelende makers. Onze ervaring leert dat uit goede performers ook vaak goede makers kunnen groeien, daarom kiest Maas graag voor samenwerking met mimers, acteurs en dansers die hun eigen werk ontwikkelen én spelen.

Maas is ook op zoek naar verdieping. We besteden steeds meer aandacht aan het maken van theatrale interventies rond onze voorstellingen: speciale acts, een dilemmaspel, een voorleeslounge en een theatrale workshop om de grenzen tussen kijken en zelf doen te laten vervagen. Het publiek wordt steeds meer medemaker en speler. En ook bij het programmeren in het Maaspodium laten we ons jonge publiek een terugkerende rol spelen bijvoorbeeld bij het maken van programma's als *Fresh*.

We intensiveren onze contacten met andere maatschappelijke en culturele instellingen en maken langere lijnen in onze educatieve programma's. We hebben inmiddels 17 basisscholen waar we met het lesprogramma *Stel je voor* wekelijks aanwezig zijn en drie middelbare scholen waar we met speciale workshops rond eigen producties intensief en langdurig mee samenwerken. Verder keren een aantal speciale projecten terug zoals met het Rotterdams Philharmonisch orkest, Oerol en keren we terug naar de justitiële instelling De Hartelborgt, waarvoor we opnieuw verschillende voorstellingen gaan maken.

De aandacht van pers, programmeurs en publiek voor ons werk is groot en we krijgen veel positieve reacties. De naam Maas begint in Rotterdam maar ook elders in het land echt zichtbaar te worden. Niet alleen door de voorstellingen maar ook door de professionele docenten, medewerkers en pr-campagnes. Met hulp van een groot aantal stagiaires en vrijwilligers is Maas inmiddels een energieke en goed gestroomlijnde organisatie, en beginnen we ons op te maken voor een nieuw kunstenplan. Kortom Maas beweegt, Maas stroomt.

PRODUCTIES

In 2016 maken we vijf nieuwe producties, worden twee producties hernomen en spelen twee producties kort door. De maand januari is de laatste voor de tournee van *Ben niet bang (6+)*, een 'ruziestuk' gebaseerd op *Who's afraid of Virginia Woolf?*. Ook worden die maand nog enkele voorstellingen van *100% Selfmade (XL)* gespeeld. Daarin gaat Maas een samenwerking aan met DOX, om een verhaal te vertellen over acht jonge mannen met een nietsontziende liefde voor dans.

ALICE IN WONDERLAND / 8+ / THEATER EN DANS

Dromerig spektakel voor feestbeesten en angsthazen

Vreemderer en vreemderer wordt het leven voor Alice. Eerst is ze moeder en dan opeens weer kind. Terwijl ze echt niet meer in sprookjes gelooft. Achtervolgd door de rode koningin en moe van het aardig doen, valt Alice, valt ze door de tijd heen. Welkom in Wonderland, waar niets is wat het lijkt en waar huilen niet helpt.

Met Alice in Wonderland beginnen we het jaar groots. Moniek Merckx bewerkt het klassieke verhaal in het voorjaar van 2016 voor de grote zaal. Net als in de grootschalige productie *Alleen op de Wereld* worden in deze voorstelling dans, muziek en theater met elkaar gecombineerd en gaat zij samen met acteurs en muzikanten op zoek naar nieuwe vertelvormen. De voorstelling zal met 47 voorstellingen een stevige tournee maken langs grote zalen door het hele land.

EITJE / 3+ / THEATER

Bloedstollend saaie actievoorstelling

Stel je voor: een actiefilm, maar dan in het echt. Met één van de saaiste actiefiguren ooit. Een eitje waar niemand aan mag komen, we herhalen, niemand. Een saaie eitje dus. Een saaie eitje bewaakt door twee oersaaie suppoosten in een museum. En net als het zo saaie begint te worden dat je in slaap valt, zitten we middenin een achtervolging.

Eitje is een voorstelling van de mimers en makers Willemijn Zevenhuijzen en Dwayne Toemere voor de allerkleinste bezoekers. In het voorjaar van 2016 zal de voorstelling officieel in première gaan tijdens het festival Voor de Leeuwen. Daarna maakt de voorstelling een tournee door het land.

CASH / XL / THEATER REPRISE

Follow the money

Geld maakt niet gelukkig. Yeah right! Alsof je gelukkiger bent zonder geld. Wie droomt er niet van een grote erfenis, de loterij winnen of... een geslaagde bankoverval? We zijn dag in dag uit bezig met 'waar halen we het vandaan' en 'wat gaan we ermee doen?'. Maar wat is geld precies? In *CASH* duiken we samen met de acteurs in de wereld van het geld. In een mix van een heist movie (à la Ocean's Eleven) en uitdagend praattheater worden euro's, banken en de markt doorgelicht.

Vanaf maart 2016 hernemen we de succesvolle voorstelling *CASH* van Floris van Delft. *CASH* werd in 2014 lovend ontvangen door pers en publiek. Nastaran Razawi Khorasani ontving voor haar rol een Gouden Krekel in de categorie 'meest indrukwekkende podiumprestatie'. We spelen voor vrij publiek, scholen en een besloten voorstelling voor de Triodos Bank.

IK HEB NIETS TE VERBERGEN / XL / THEATER

Sell me your secret

Wie mag wat van je weten en waarom? Wat is privacy je waard ten opzichte van gemak of (het gevoel van) veiligheid? En hoe zou de informatie die je nu geeft later gebruikt kunnen worden?

In aanloop naar de voorstelling *Ik heb niets te verbergen (XL)* in het najaar, werken regisseur Floris van Delft en auteur Wolter Muller in het voorjaar aan drie spelavonden onder de naam *Sell me your secret*. Hiermee onderzoeken zij welke rol privacy speelt in de levens van jongeren die opgroeien in een tijd waarin online informatie ruimschoots beschikbaar is. Op basis van de informatie vanuit deze avonden maken zij in het najaar een voorstelling over privacy.

FOUTJE / 4+ / DANS REPRISE

Het dagelijks leven als slapstick

Foutje (4+) is een reis vol vrolijke misverstanden. Het publiek wordt meegenomen in een droom. En je weet: in dromen kan alles. Dansende deuren, bewegende meubels, tekeningen die tot leven komen, konijnen die je in slaap zingen. Drie artiesten buitelen, vallen, rollen en struikelen hun weg door de wereld. En het wordt met de minuut gekker. Bijna jammer om weer wakker te worden...

Foutje is een speelse mix van dans, muziek, tekeningen, magie en slapstick. In het najaar hernemen we de succesvolle kleutervoorstelling van Arthur Rosenfeld voor een korte tournee.

ARTHUR ROSENFELD / XL / DANS

Arthur en een nieuwe generatie

In november/december presenteert Arthur Rosenfeld een bijzondere voorstelling, waarin hij zal werken met jonge makers, dansers en/of choreografen. Rosenfeld zal zelf als danser te zien zijn samen met Ana Teixeira. Het wordt een nieuwe versie van de voorstelling *Only my Nose Knows*. Arthur werkt aan een nieuwe interpretatie van dit stuk dat in 1990 in première ging.

LIEFSTE, MIJN LIEFSTE / 8+ / THEATER

Een liefdesverhaal met weinig woorden

Met kerst sluiten we het jaar af met een voorstelling over de liefde voor iedereen vanaf 8 jaar, met de werktitel *Liefste, mijn liefste (8+)*. Dit wordt de eerste in een serie voorstellingen over iconisch grote thema's. De onderwerpen heldendom, dood, verdriet en om te beginnen liefde worden de komende tijd, steeds in een andere theatrale vorm, onderzocht. Moniek Merckx gaat een serie beeldende, fysieke voorstellingen maken met een mix aan interessante jonge performers, waarbij dans en theater én een bijzondere interactie met het publiek steeds centraal staat.

BIJZONDERE PROJECTEN & SAMENWERKINGSVERBANDEN

CIRCUS IN DE STAD / DANS

Jubileum Scapino Ballet

In de zomer werkt Maas samen met het Scapino Ballet aan een circusvoorstelling op locatie, waarbij dansers en acteurs worden gevraagd die eerder bij Maas betrokken waren. Arthur Rosenfeld zal dit project choreograferen. Deze coproductie, die speciaal tot stand komt in het kader van het jubileum van het Scapino Ballet, zal alleen in Rotterdam te zien zijn.

HB EXTRA HARD II / XL / LOCATIETHEATER

Toneel achter slot en grendel

Jongeren uit de justitiële instelling De Hartelborgt werden in 2015 door ons gevraagd naar hun dromen, visie en ambities. Maas werkte samen met Studio 52nd aan het boven water krijgen van deze verhalen en maakte op basis van deze verhalen een voorstelling. De jongeren schreven niet alleen de teksten, maar speelden ook zelf in de voorstelling, samen met professionele acteurs. Het project *HB extra hard* maakte een overdonderende indruk op bezoekers - o.a. kinderen van Rotterdamse middelbare scholen, personeel uit de Hartelborgt en genodigden uit de justitiële en artistieke wereld. Zowel Maas als De Hartelborgt kijken uit naar een vervolg van het project, dat wellicht in een andere vorm gegoten zal worden.

CODE GROEN / 8+ / LOCATIETHEATER

Kindercoup op het stadhuis in het kader van Rotterdam viert de stad

Kinderen en jongeren zijn de experts van hun eigen tijd. Ze weten als geen ander wat hun omgeving, hun wereld, hun leven is. Daarom willen we niet over, maar met deze generatie debatteren, filosoferen, onderzoeken reflecteren door middel van kunst en theater in de breedste zin van het woord. Over een duurzame en groene toekomst.

Maas ontwikkelt samen met de SKVR en Jeugdtheaterschool Hofplein het meerjarige educatietraject *Code groen*. Jolanda Spoel regisseert hierbij de openingsmanifestatie op het Schouwburgplein in mei met leerlingen van tien scholen, waarbij de kinderen op symbolische wijze de sleutel van de stad zullen overnemen. Na deze bijzondere aftrap volgt een intensief educatieprogramma op alle scholen in de stad, waarbij de drie partners hun gezamenlijke expertise inzetten.

ROTTERDAMSE STADSKLANKEN XL / COPRODUCTIE RPHO

Het Rotterdams Philharmonisch Orkest meets Maas theater en dans

Voor de tweede keer gaat Maas een samenwerking aan met het RPhO. Voor deze nieuwe productie *Rotterdamse stadsklanken* wordt er naast de dansers en musici gewerkt met de jonge componist Renard A. Aust en een filmmaker. Jolanda Spoel zal weer tekenen voor de regie. De productie zal een interactieve virtuele stadswandeling worden door de stad Rotterdam, maar dan wel in de Doelen!

EEN KLEINE BRIEF AAN DE GROTE STAD 4+ / THEATER

Over een enorme postduif die wil weten waar het hart van de stad woont.

De postbode moet een brief bezorgen aan het hart van de stad, maar hij heeft geen idee waar hij zoeken moet. De kinderen gaan hem helpen en samen maken ze een reis door de stad. Aan de hand van kleine gedichten en verhalen komen ze langs de longen (park), de armen (metro), de maag (Markthal), de benen (haven), de blaas (rivier de Maas), de schouders (brug) en de ogen (Euromast) van de stad. Op een grote puzzelkaart ontdekken ze alle (lichaams-)delen van de stad om uiteindelijk bij de school uit te komen. Daar bezorgt de postbode uiteindelijk zijn brief. Hij heeft het hart van de stad gevonden, het zijn de kinderen, de nieuwe bewoners. Sara Giampaolo van Maas werkt in opdracht van het KCR aan een kleutervoorstelling in de klas over Rotterdam, die voor ongeveer 1.000 leerlingen door de hele stad gespeeld zal worden.

Interventies en actietheater

Naast het maken van voorstellingen gaat Maas steeds meer op zoek naar nieuwe theatrale vormen die op andere plekken dan in het theater inzetbaar zijn en die om een ander soort deelname van het publiek vragen. We raken steeds enthousiaster over workshopachtige performances en theatrale interventies waarbij het publiek onderdeel is van wat er gebeurt. Bij City of Dreams (najaar 2013) experimenteerden we met bijzondere publieksopstellingen en deelname. Bij ons educatieprogramma ontwikkelden we bijvoorbeeld ook grappige cursussen liegen, lichaamstaal of huilen voor beginners om via zo'n theatrale act het publiek te verrassen. Of het nu een bal moderne is of een klaagkamer, een vieze kok-act of een voorleeslounge, we gaan in 2016 volop experimenteren met kleine theatrale gebeurtenissen om nieuw publiek te verleiden op ongewone plekken.

PROGRAMMEREN OP HET MAASPODIUM

Naast het tonen van onze eigen Maasvoorstellingen, programmeren we een spannende en diverse gastprogrammering voor een jong, veelzijdig en veelkleurig Rotterdams publiek. Sinds 2015 hebben we in het Maaspodium twee theaterzalen en één studio. De programmering en bespeling van beide zalen tegelijkertijd bouwen we langzaam op. Met een kleine zaal van 105 stoelen en een middenzaal van 205 stoelen kunnen we nu veel meer op maat werken en meer ruimte en keuze bieden aan culturele partners, interessante festivals en commerciële verhuur.

We hebben inmiddels een goede naam opgebouwd als een familiepodium in de schoolvakanties. We zien vaste bezoekers terugkomen en veel kinderen zijn letterlijk en figuurlijk 'kind aan huis' tijdens die vakanties. We programmeren kwaliteitsvoorstellingen uit het Nederlandse en Belgische jeugd aanbod en organiseren daarbij een spannend doe-programma binnen een speciaal gekozen vakantie thema. Een bezoek aan het Maaspodium is dan ook een echte belevenis, waarbij de kinderen van diverse leeftijden soms uren bij ons kijken, spelen en zich verwonderen. En altijd is er theater en dans, van bijvoorbeeld Fabuleus, Andreas Denk, Project Sally, Artemis en Bonte hond.

Met het nieuwe gezamenlijke initiatief *Zondag op de Cool* van het Maaspodium, Theater Hofplein, Grounds, en de Machinist troffen we veel en enthousiast publiek onder met name de directe buurtbewoners. Deze Coole zondagen, waarbij we 4 keer per jaar aansluitend in alle locaties gezamenlijk een programma bieden op één dag, krijgt in 2016 zeker een vervolg.

Jongeren en jong volwassenen vinden steeds beter hun weg naar ons podium bij een divers aanbod aan voorstellingen. We proberen ze hierbij te verrassen met onverwachte ontmoetingen. Daarbij laten wij ons vaak inspireren en adviseren door jongeren zelf. Jonge Rotterdammers worden zo mede-eigenaar van de programmering van het Maaspodium. In 2016 zullen we weer een aantal jonge (grotendeels Rotterdamse) initiatieven de "sleutel tot het Maaspodium" geven en hen een aantal avonden per jaar naar eigen inzicht laten invullen.

Onder die sleuteldragers waren de afgelopen jaren onder andere De Biecht, Future in Dance en JPH Mangrove. Van een deel nemen we nu afscheid. Zij vliegen uit en maken daarmee plaats voor nieuwe initiatieven zoals Verhalen uit de Achtertuin, de muzikale avonden van Stanley Clementina & Friends en het spoken word and poetry platform SPOKEN van Kevin de Randamie. Bij Beleza@Night komt de Kaapverdiaanse gemeenschap uit Rotterdam in één groot muzikaal en theateraal feest samen. Ook deze avonden krijgen een vervolg in 2016.

Eén van de successen van de afgelopen paar jaar is het maandelijks FRESH: het creatieve platform voor jonge mensen met grote ideeën. Creatieve geesten organiseren hún avond voor hún publiek. In 2016 gaan we door met de FRESH: maar organiseren ook een nieuwe laagdrempeligere variant in de vorm van Maas OPEN. Anders dan bij FRESH, waarbij meer vanuit een persoonlijke visie en thema's van één of enkele makers een hele avond wordt samengesteld, heeft Maas OPEN een lagere drempel zoals van een open podium.

Leuke en bijzondere festivals vinden bij Maas een gastvrij podium. Eigen festivals zoals Voor de Leeuwen en de Circus Driedaagse zijn echte paradepaardjes waar we trots op zijn. Maar inmiddels blijkt het Maaspodium ook een gewilde plek voor diverse festivals van buitenaf zoals het Shimmy Shake Festival en het Albeda festival. Met het Rotterdamse talentenplatform Roots 'n Routes organiseren we inmiddels gezamenlijk een aantal eneroverende MELT avonden.

TALENT BIJ MAAS

Talent ontwikkelen zit in het DNA van Maas. Dat begint al op jonge leeftijd. Bij al onze workshops dagen we kinderen en jongeren uit hun talenten te ontdekken. Aan Maasproducties werken veel net en bijna afgestudeerde acteurs en dansers mee. Voor professionele makers hebben we twee trajecten: *Voor de leeuwen* en *Loslopend wild*. We dagen nieuwe makers uit te denken over ons jonge en ongevoefde kijkerspubliek. Wat was ooit je lievelingsverhaal, waar was je als kind ooit bang voor en kun je op je veertigste nog steeds een puber zijn? Jong zijn inspireert, roept speciale vragen op en is voor steeds meer makers een interessant onderwerp. Bij het Maaspodium betrekken we jong talent actief bij de programmering met *FRESH* en bij de programma avonden van onze sleuteldragers voor voornamelijk Rotterdams nieuw talent.

Voor de leeuwen & Loslopend wild

Voor de leeuwen is een festival in het Maaspodium voor beginnende makers. We bieden een podium voor korte experimenten en nieuw werk speciaal voor een jong publiek. De makers kiezen of ze voor kinderen of jongeren en jongvolwassenen willen maken en testen op het festival hun ideeën. Inmiddels heeft Maas vier edities achter de rug. Verschillende voorstellingen, die zijn gemaakt tijdens *Voor de leeuwen*, stroomden en stromen door naar Loslopend wild. Hier werken ze verder onder begeleiding van Maasmakers. Ze verlaten het Maaspodium en trekken langs spraakmakende festivals en podia als Oerol, Tweetakt, de Parade en de Tolhuistuin. Als *Loslopend wild* zijn inmiddels een aantal nieuwe makers aan het werk: José Montoya, Anne Fé de Boer en Lotte Rischen, Nastaran Razawi Khorasani, Danielle van de Ven, Jasper van Luijk en Art Srisayam. Tijdens de repetities en speelperiode van Alice maken we tijd vrij voor de spelers om te werken aan een eigen studiovoorstelling voor de echt jonge kijkers van Maas.

Fresh

Het Maaspodium organiseert voor onontdekt Rotterdams talent zoals eerder gezegd ook avonden, waar telkens een andere, veelbelovende groep, persoon of gezelschap de programmering invult. In de afgelopen jaren realiseerden Alexa Hakkenbrak en Belinda van der Stoep, Fabian Holle, Yannick Jozefzoon, Cyriel Guds en Jip Vuik, Dwayne Toemere en Stanley Clementina geslaagde edities van *FRESH*. In mei en juni 2015 staan de edities van Serge Hogenbrink & Boyd Grund, Annemieke van der Linde, Immanuelle Grives, Devris Pondaag en Khadija Massaoudi op het programma.

Partners

Maas heeft veel partners als het gaat om talentontwikkeling: de HBO kunstvakopleidingen in het land waaronder Codarts afdelingen circus en dans, de afdeling theater van de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht en de Mime Opleiding van de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten, de MBO Theaterschool van Hofplein Rotterdam, Theater Netwerk Rotterdam, Jeugdtheaterschool Zuid-Holland en nog vele anderen. Daarnaast werkt Maas structureel met veel stagiaires van verschillende opleidingen bij de afdelingen marketing, educatie, support, techniek en productie.

EDUCATIE

Niet alle volwassen theater- en dansgezelschappen hebben een actief en uitgebreid educatie aanbod. Voor ons als jeugdgezelschap is het geen keuze, maar een essentieel en onmisbaar onderdeel van ons werk. Wij spelen in 2016 naar schatting voor ruim 23.000 scholieren en daar hoort educatie bij. Om helderheid te scheppen in alle begrippen die er rondom educatie bestaan hebben de gezamenlijke Bis theatergezelschappen onlangs een document opgesteld en aan het Ministerie gepresenteerd. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen cultuureducatie, kunsteducatie en cultuuronderwijs. Dit is nodig om op een goede inhoudelijke manier te meten en te beoordelen wat er nu precies aan educatieve activiteiten georganiseerd wordt. Met zeker 250 workshops gaat Maas dit jaar minstens 8.000 scholieren bedienen. Daarnaast worden er ruim 1.300 lessen gegeven op verschillende scholen en in het Maaspodium. Dit gebeurt binnen de meerjarige trajecten "Stel je voor..." en het cultuurcoachtraject met OBS De Müllerpier.

Cultuureducatie is een overkoepelende term die is op te splitsen in kunsteducatie en cultuuronderwijs. Kunsteducatie behelst alle projecten, workshops en activiteiten die rondom een kunstproduct (over het algemeen de voorstelling) worden ontwikkeld. Het kunstproduct staat centraal. Kunsteducatie kan binnen en buiten de school plaatsvinden. **Cultuuronderwijs** maakt een beweging naar het onderwijs. Dit zijn alle projecten, workshops en lessen die ontwikkeld worden voor en in samenspraak met het onderwijs. Deze vinden meestal binnen de school plaats. Cultuuronderwijs bestaat uit kunsteducatie (receptief en actief) en de kunstvakken maar ook uit filosofie, erfgoed, maatschappijleer en levensbeschouwing. Het zijn alle vakken waarbij vragen worden gesteld over de wereld waarin we leven, dichtbij of ver weg, en waarvan de antwoorden op verschillende manieren en in verschillende vormen met de leerlingen worden onderzocht.

Maas is in beide vormen zeer deskundig en actief en zoals vaker gezegd staat educatie echt in het hart van de organisatie. De kennis over educatie groeit binnen Maas en het hoofd Dorien Folkers wordt steeds vaker uitgenodigd om presentaties te geven en toelichting op onze werkmethodes. Meer en meer proberen we langere en diepgaandere relaties met scholen aan te knopen en dat lukt steeds beter. In eerste instantie natuurlijk in Rotterdam zelf, waar we nu inmiddels op 15 verschillende scholen uit het primair onderwijs actief zijn.

Maar ook op VO scholen winnen we terrein. Zo ontwikkelden we het afgelopen jaar rond het thema 'identiteit' workshops en lessen op een aantal door ons benoemde verdiepingsscholen. Speciale Maastheaterdocenten gingen naar de scholen toe om regelmatig met de leerlingen te werken. De leerlingen van het Wolfert College maakten bijvoorbeeld zelf een voorstelling, met als achterliggende gedachte dat wie een stuk maakt voor de eigen doelgroep ook beter over die doelgroep en dus zichzelf gaat nadenken. Alle docenten gingen aan de hand van Maasvoorstellingen dieper in op identiteit, op de brandende pubervraag: 'hoe ziet de wereld mij? Of: hoe kom ik over?', maar ook: 'wie wil ik eigenlijk zijn?'. Met de leerlingen bezochten we een aantal voorstellingen, waaronder ook de voorstelling in justitiële jeugdinstelling de Hartelborgt in Spijkenisse. Dit bezoek bleek een onuitwisbare indruk op de jonge leerlingen achter te laten.

Workshops en projecten

Maas heeft een lange ervaring met het ontwikkelen van workshops rond voorstellingen. We geven hiermee een voorbereiding op het voorstellingsbezoek, maar bieden vaker ook een verdieping van ervaringen. Via dans- en theaterdocenten prikkelen we spelenderwijs vrijere vormen van je uitdrukken. We werken aan openheid en empowerment. En dan met name gericht op het leren maken van autonome keuzes.

Bij Alice gaan we mooie thee ceremonies organiseren en maken we weer een mooi online werk magazine, zoals bij Voorjaarsoffer en het Verhaal van de Getallen. We werken samen met Boekie Boekie, die een mooi tijdschrift voor in de klas heeft uitgegeven rond het verhaal van Alice in Wonderland. Ook maken we wederom een hoorspel dat bij Radio Rijnmond zal worden gemonteerd en ook meteen in de uitzending zit. Bij Cash herhalen we de Cash moneyclub en proberen hiermee in Den Haag een aantal scholen intensief bij de voorstellingen en het thema te betrekken. In de Cash Moneyclub leren jongeren over diverse begrippen uit de wereld van het geld, van echte bankiers en vakmensen. Maar ook gaan ze zelf in de weer met aandelen, beleggen of het investeren in goede doelen.

Rond de Privacy voorstelling van Floris van Delft gaan we in gesprek over geheimen en dieper in op de vraag: wie mag wat van je weten en waarom? We organiseren hiervoor een aantal bijeenkomsten in het Maaspodium met jongeren. Zij worden in elke ronde anders aangesproken. Als privé persoon, als burger en als consument. Bij elk van die drie aspecten van je identiteit horen andere vragen over privacy. De makers ontwikkelen het spel *Sell Me Your Secret* waarin de jongeren allemaal een aantal geheimen meekrijgen. In het spel worden zij uitgedaagd, verleid en misschien wel onder druk gezet om hun geheimen prijs te geven of te verkopen. Het gaat er hierbij om met hen na te denken over wat privacy in deze tijd betekent en over wat het gevolg is als bepaalde informatie over jezelf in handen komt van bedrijven of de overheden.

Cultuuronderwijs/Stel je voor

Maas, Villa Zebra en het KCR werken drie jaar lang samen aan de verankering van cultuureducatie in het onderwijs, met als titel: "Stel je voor...". Om tot verbeelding te komen zetten Maas en Villa Zebra werkvormen in die gaan over verzinnen, fantaseren, associëren, voorstellen, inleven en spelen. Met deze werkvormen worden kinderen uitgedaagd tot (zelf)onderzoek, creativiteit, reflectie en samenwerken. Het lichaam, de taal, beeldende en grafische tekens worden als materiaal ingezet. Het hoofddoel van het project is dat kinderen zelfstandig, ondernemend en creatief de toekomst in stappen. In 2016 werken we met 15 scholen intensief samen.

Samenwerking in de stad

In aanloop naar het nieuwe kunstenplan werkt Maas samen met Rotterdamse partners aan een plan waarbinnen de kunsteducatie en het cultuuronderwijs in de stad goed in kaart wordt gebracht en onderling wordt afgestemd. Met Hofplein en de KCR werken we inmiddels als intensief samen aan het eerder genoemde project Code Groen.

ONDERNEMEN

Maas is jong, toekomstgericht en ambitieus. De doelstellingen van Maas zijn SMART. Er liggen duidelijke targets rond publieksbereik en eigen inkomsten, die jaarlijks worden vastgelegd in de begroting en jaarplan. Het publieksbereik is in de afgelopen 2 jaar gegroeid naar 112.000 bezoekers en deelnemers per jaar, wat in vergelijking met andere type instellingen zeer goed te noemen is. De eigen inkomsten per bezoeker zijn daarentegen relatief laag. Dit komt doordat de doelgroep voornamelijk uit kinderen (65% tot 12 jaar) en jongeren (22 % tot 18 jaar) bestaat, wat lage toegangsprijzen en dus ook uitkoopsommen betekent. Daarnaast spelen we 50% van ons aanbod voor scholen, die weinig geld uit kunnen geven aan voorstellingsbezoek.

Dit betekent dat het halen van eigen inkomsten en het aanboren van andere financieringsbronnen een grote opgave is. Uit de bedrijfsscan die we in het kader van het coachingstraject Wijzer Werven hebben laten uitvoeren door Berenschot, blijkt dat Maas al een behoorlijk gevarieerde financieringsmix heeft. Met een eigen inkomstenpercentage van ruim 30% over het totaal van Maas, doen we het eigenlijk relatief goed. Volgens de bedrijfsscan trekt Maas voor het type instelling dat het is, relatief veel bezoekers. De directe publieksinkomsten lijken daarmee redelijk op orde. Groei in publieksbereik levert gezien de grootste doelgroep (jongeren en kinderen) niet echt grote extra inkomsten op. Het doel blijft dus ook om de financieringsmix te verbreden.

Fondsenwerving wordt steeds vaker ingezet voor onze voorstellingen en educatie-aanbod. We ontvangen regelmatig bijdragen uit de bekende grote landelijke en lokale fondsen, maar boren ook met bijzondere projecten als *De Hartelborgt* en identiteitstraject *Wie ben ik?*, maatschappelijke fondsen aan zoals het Maasfonds en de stichting Jeugdzorg Den Haag-Rotterdam.

Wel zit hier een knelpunt voor wat betreft personele bezetting. Er ligt nu alleen voldoende expertise bij de directie en bestaand personeel moet bijgeschoold worden. Maas sluit binnenkort een coaching traject af in het kader van het landelijke project Wijzer Werven. Hierbij zijn vijf medewerkers intensief gecoacht in het denken over nieuwe geldstromen, met trainingen als Friends- and Fundraising en het ontwikkelen en onderhouden van relaties. Er worden momenteel concrete plannen ontwikkeld met de Triodosbank, Bavaria en FunX in dit kader.

Maas onderneemt daarnaast veel om in de stad ook duidelijk in andere domeinen aanwezig te zijn. We noemden al eerder het project in de justitiële instelling de Hartelborgt, uiteraard het onderwijs, maar onlangs speelden we ook een voorstelling in het Sophia Kinderziekenhuis voor de broertjes en zusjes van zieke kinderen van het Ronald McDonald huis. Voor 2016 bereiden we een gedegen aanvraag voor in het kader van The Art of Impact, waarbij we een brug willen slaan met een maatschappelijke instantie. Zo bestaat bijvoorbeeld de wens om in samenwerking met een maatschappelijke partner ook kinderen te bereiken die een theaterbezoek in eerste instantie niet kunnen betalen.

INTERNATIONALISERING

Spelen in het buitenland is goed voor de (inter)nationale bekendheid en werkt stimulerend voor het groepsgevoel binnen de organisatie. Internationaal werken heeft echter een behoorlijk kostenplaatje. Het werkplezier en enthousiasme binnen Maas is zeer groot, maar er zijn ook signalen dat medewerkers aan 'hun tax' zitten. Dit vraagt voor de toekomst met name bij internationalisering om nadere prioriteiten. Wat worden de focuslanden? Wie zijn de gewenste internationale partners? Hoe vaak/wanneer wordt internationaal gewerkt?

Maas is al internationaal actief, en dat hoeft niet noodzakelijkerwijs meer te zijn of te worden, maar kan en moet wel meer duurzaam en gefocust worden. Sommigen denken dat spelen in het buitenland geld oplevert. Echter, in de meeste gevallen is spelen in het buitenland - wanneer alle kosten zouden worden doorgerekend - verliesgevend of er wordt quitte gespeeld.

De buitenlandse vraag naar internationaal kinder- en jeugdtheater en dans is relatief bescheiden. De concurrentie is groot. In het geval van theater vormt taal een barrière. Het aanbod voor de internationale markt dient dan ook onderscheidend te zijn. De producties van Maas voor pubers & jongeren zijn van hoge kwaliteit, maar lijken soms 'too edgy' voor de meeste landen. Buitenlandse programmeurs zijn over het algemeen conservatiever dan Nederlandse programmeurs.

De grootste kansen lijken te liggen bij de doelgroep tot en met 12 jaar. Ook hebben kleinschalige, toegankelijke en niet al te talige producties met weinig technische en productionele vereisten een streepje voor in het buitenland. *Gezocht: Konijn* en *King* waren dan ook producties die veel over de grens te zien zijn geweest.

We gaan in 2016 op zoek naar diepgaande samenwerkingsprojecten en tournees rond *Het verhaal van de getallen* om onze relaties in Amerika en Canada te hernieuwen. Er wordt momenteel geprobeerd in januari deze voorstelling in Montreal tijdens IPAY te tonen. Met Duitsland en Oostenrijk (Dusseldorf, Linz, Wenen) is al langer contact en met het spelen van Voorjaarsoffer in Linz in juli 2015 is het ook daar de bedoeling om samenwerking te bespreken op het terrein van het uitwisselen van jong talent. Met België (Fabuleus, Kopergieterij, Bronks, Paleis) en het Verenigd Koninkrijk (Unicorn) is regelmatig contact. Op deze manier proberen we ons internationaliseringsbeleid duurzamer en gericht te maken.

MARKETING EN COMMUNICATIE

Tourneeproducties

We starten het jaar met de grote zaalproductie Alice en zetten hierbij in op veel exposure middels on- en offline free publicity, onder andere via radio en televisie. Een substantieel deel van het budget zal worden aangewend voor een stevige landelijke campagne in grote landelijke media, tv spotjes en buitenreclame. Naast de Adwords-campagnes waar we in 2014 mee zijn gestart (Google Grants) gaan we 'retargeting' uitproberen en adverteren op YouTube. Er wordt samengewerkt met grote landelijke partners zoals SPOOR, de ANWB, Voordeelmetjebieppas, de Kinderboekenweek, de uitgever van de Rainbow pocket van Alice en het platenlabel van componist/muzikant Djurre de Haan. Ook wordt het thema van *Alice in Wonderland* (groeien en krimpen) aangegrepen voor ludieke acties zoals een foto-shoot in Madurodam, thee drinken in etalages en thee- en cupcakefeestjes met publiek op vreemde plekken. Lokaal gaan we samenwerken met kapperszaken (kappers hebben tijd om ons verhaal aan klanten door te vertellen, in ruil voor vrijkaarten), bibliotheken, boekhandels. We maken weer een online magazine en hernemen het kinderreporterproject.

Voor de reprise van *CASH* zetten we Gouden Krekelwinnaar Nastaran Razawi Khorasani in de picture, gaan we samenwerken met banken en richten we ons ook voor de vrije voorstellingen op scholen in het voortgezet onderwijs en jeugdtheaterscholen. Met *Loslopend wild* op zomerfestivals bereiken we een voor Maas nieuw publiekssegment dat we aan Maas willen verbinden en willen verleiden ook de Maasreisvoorstellingen en het Maaspodium te bezoeken. De performances die Maas onder actietheater verstaat, worden ingezet op Uifestivals om het publiek te verrassen en nieuwsgierig te maken naar onze voorstellingen. Voor het privacy-project van Floris van Delft en Wolter Muller wordt gezocht naar passende partners en hebben we een mooie opmaat naar de voorstelling met het spel *Sell Me Your Secret*. We sluiten het jaar af met een wintervoorstelling van Moniek Merckx over de liefde, die we in de kerstvakantie in ons eigen Maaspodium spelen. We bieden het publiek vele kerstige, liefdevolle extra's.

Maaspodium en Rotterdam

In het Maaspodium blijven we programmeren in de schoolvakanties, waardoor we efficiënt kunnen marketen in de vorm van vakantiecampagnes. Dit genereert tot nu toe veel gratis publiciteit en geeft ons de mogelijkheid de budgets te clusteren en efficiënt in te zetten. Daarnaast merken we dat het publiek inmiddels weet dat ze in de vakantie een dagdeel of langer in het Maaspodium kunnen vertoeven en worden we een gedegen concurrent van Blijdorp en de Ontdekhoek.

Na drie jaar zaaien, kunnen we in 2016 gaan oogsten. Voor de jongerenprogrammering van het Maaspodium hebben we een heel ander palet aan middelen. We werken veel met de achterban van onze sleuteldragers en FRESH sleuteldragers en hebben het ambassadeursproject Club Maas. Dit zijn jonge mensen die feedback geven op onze projecten en via online en mond-tot-mond reclame hun eigen achterban proberen te enthousiasmeren. Met de performances (actietheater) willen we aanwezig zijn op vijf belangrijke festivals in Rotterdam waar we denken dat onze doelgroep komt: Motel Mozaïque, Museumnacht, IFFR, 24uur Cultuur en de Dakdagen. Dan zijn er nog een aantal Maasprojecten waarmee we intensief gaan samenwerken met Rotterdamse partners, zoals RPhO SKVR en Hofplein.

BEDRIJFSVOERING

Het basisteam van vaste mensen bestaat in 2016 uit 22 fte en raakt steeds beter op elkaar ingespeeld. De sfeer in huis is goed en er heerst een grote mate van collegialiteit en loyaliteit. Toch verdient de werkdruk onze doorlopende aandacht en met name de afdelingen educatie en productie worden regelmatig aangevuld met tijdelijke krachten en ZZP'ers. We halen dit jaar de administratie voor een deel weg bij administratiekantoor ASK en brengen het bij ons eigen team onder. In 2016 volgt dan de laatste stap door ook de salarisadministratie in eigen huis te gaan doen. Hiermee maken we onze bedrijfsvoering goedkoper, maar ook beter inzichtelijk.

Er zijn gesprekken opgestart met de afdeling Vastgoed van de Gemeente Rotterdam rond de afwikkeling van de verbouwing, het meer in eigen beheer krijgen van het onderhoud en het verduurzamen van het pand. Op dit moment worden de door ons gevraagde eisen rond geluidsisolatie tussen de beide nieuwe zalen niet gehaald, waardoor een probleem ontstaat bij het gelijktijdig programmeren. Hierdoor loopt Maas geplande en geprognotiseerde huurinkomsten mis, waarmee de kosten voor de exploitatie van het pand moeilijker in de hand te houden zijn. We onderzoeken mogelijkheden om het grasveld voor ons pand beter te benutten en aantrekkelijker te maken voor ons publiek en de buurt. We hebben een twintigtal studenten van de HBO Larensteijn tuin- en landschapsarchitectuur in Velp gevraagd om onder auspiciën van architect Franz Ziegler met plannen en ontwerpen te komen.

Governance

Het bestuur houdt zich aan de Governance Code Cultuur, waarbij de zogenaamde best practice bepalingen in acht worden genomen. Vanwege de opstart en voorgeschiedenis van Maas is bewust gekozen voor een besturingsmodel, waarbij een onbezoldigd divers samengesteld bestuur nauw samenwerkt met de directie. De verantwoordelijkheidsafstemming tussen bestuur en directie is vastgelegd in een directiestatuut en jaarlijks voert het bestuur functioneringsgesprekken met de directie. Bestuursleden worden benoemd voor een periode van drie jaar en een aftredend lid kan twee maal worden herbenoemd. Er is een rooster van aftreden opgesteld. In 2016 zal Deloitte accountants B.V. voor de 4^e maal de jaarstukken controleren.

PRESTATIEOVERZICHT & TOELICHTING OP DE BEGROTING

Maas besteedt een deel van de acquisitie uit aan het impresariaat STIP. Meer en meer borgen we ook ons verkoopbeleid binnen de eigen organisatie. Voor 2016 is een grote zaalvoorstelling ingepland, maar Alice gaat de eerder behaalde prestaties van Alleen op de Wereld niet evenaren. We ontwikkelen voor dit jaar een aantal meer op maat gemaakte kleinere projecten zoals *Eitje* en *Een kleine brief aan de grote stad*, die gezien de aard en de setting - veelal in de klas - minder publiek zullen trekken. De inzet op jong en daardoor ook onbekender talent is belangrijk voor de toekomst van Maas, maar betekent ook hier een pas op de plaats op het gebied van bezoekersaantallen. Aangezien we de afgelopen 2,5 jaar ruim boven de gestelde targets door verschillende overheidslagen hebben gepresteerd, is deze pas op de plaats te billijken. We denken met 390 voorstellingen van eigen Maasproducties ruim 50.000 bezoekers te bereiken. Met de gastprogrammering en verhuur bereiken we buiten onze eigen voorstellingen op het Maaspodium nog eens 12.000 bezoekers. Met onze educatieve activiteiten zetten we in op meer dan 2000 contacturen en 40.000 deelnemers.

De begroting

Het jaarplan beschrijft de diverse activiteiten die onder de stichting Maas vallen. In het jaarplan zijn alle geplande activiteiten opgenomen, waaronder de theaterproducties, de dansproducties, de programmering van het podium, de educatieve workshops rond de eigen producties en het project Stel je voor.. dat met de partners KCR en Villa Zebra wordt georganiseerd, maar waarbij Maas penvoerder is. Dit is een wat geforceerde indeling omdat de voorstellingen steeds vaker een multidisciplinaire en hybride vorm krijgen en niet meer simpel in te delen zijn in theater- en dansvoorstellingen. Vooralsnog lossen we dat op door 'intern te coproduceren', maar voor de toekomst hopen we toch op een eenduidiger manier onze begroting te kunnen inrichten en managen.

Het Ministerie van OCW subsidieert met € 535.500 de kernfunctie theater en de Gemeente Rotterdam de gecombineerde gezelschapsfunctie met het huis inclusief de huursuppletie voor € 1.682.500, met daarbinnen een geormerkt bedrag van € 250.000 voor programmering van het Maaspodium. Het Fonds Cultuurparticipatie kent voor drie jaren een jaarlijkse bijdrage van € 75.000 euro toe aan Maas. Dit bedrag wordt gematcht door de Gemeente Rotterdam. De begroting gaat uit van het loonpeil 2016 en het prijs- en subsidiepeil 2015. De opgenomen salarissen zijn gebaseerd op de CAO Theater en dans.

Toelichting op de rekening van baten & lasten

Het percentage eigen inkomsten ten opzichte van de vaste exploitatiesubsidies ligt gemiddeld over alle functies dit jaar op 30,50 %. Dit relatief hoge percentage is deels toe te rekenen aan het intensief werven van private fondsen voor een aantal speciale projecten en aan de intensivering van het gebruik van het Maaspodium door huurders en de detachering van een deel van het personeel aan externe projecten. Het grootste deel van de totale publieksinkomsten wordt echter gegenereerd uit de voorstellingen die op partage- of uitkoopafpraak gepresenteerd worden in theaters.

De beheerlasten bedragen € 824.640. Dit is 22% van het totaal aan begrote lasten. De personeelslasten zijn op basis van een ingeschatte werkbelasting over de drie hoofdtaken verdeeld. Binnen de beheerlasten is een bedrag opgenomen van € 30.000 ten behoeve van afschrijving van de investeringskosten op verbouwing en inrichting van het pand. Daarnaast wordt er voor € 33.250 afgeschreven op de (theater technische) inventaris.

De activiteitenlasten van Maas bedragen € 2.957.400. Dit is een 78 % van het totaal aan begrote lasten. Ook hier zijn de personeelslasten van het vaste personeelsbestand op basis van een ingeschatte werkbelasting over de drie hoofdtaken verdeeld. Voor het overige komen de personeelslasten voort uit specifiek onder de verschillende taken geproduceerde producties en projecten.